

SUNUŞ

Humanitas-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi'nin üçüncü sayısını okurla buluşturmaktan kıvançlıyız. Dergimizin kuruluşunun üzerinden daha iki yıl geçmeden ulusal ve uluslararası düzeyde gördüğü ilgi mutluluk kaynağıdır. Dergide yayınlanan yazıların bütün dünya bilim çevresine ve bilgi ağına ulaşabilmesi için, ARASTIRMAX, ASOS, EBSCO, CEEOL, MLA, NKÜ AÇIK DERGİ sisteminde taranması sağlanmış, öteki indekslerce de taranması için çalışmalar sürdürülmektedir. Kuşkusuz derginin elde ettiği bu başarı, yüksek nitelikli değerli çalışmalarını burada paylaşan yazarların yanı sıra her sayısında özverili ve titiz bir çalışma yürüten yayın ve yazı kurulu ile yurtiçinden ve yurtdışından emek ve katkılarını esirgemeyen değerli hakemlerin eseridir. Bu sayıda katkısı olan herkese teşekkürlerimizi sunarız.

Dergimizin üçüncü sayısında Türkçe, İngilizce ve Fransızca on beş makale ve “yayın değerlendirme” bölümü altında, yeni yayımlanmış bir kitap tanıtımı yer almaktadır. Bu sayının gözde alanı edebiyat olmakla birlikte; sosyoloji, çeviri bilim, iletişim, coğrafya, iktisat ve resim alanlarında birbirinden ilginç yazılar bulunmaktadır.

Bu sayının ilk sırasında yer alan Cumhur ASLAN ile Olgun BİLİR'in ortak makalesi, hem biyografik hem de otobiyografik bir tarihçi olan Şevket Süreyya Aydemir'in “düşünsel/politik değişim ve farklılaşma parametrelerini” incelemeyi amaçlamaktadır. Yazarlar bu parametreler çerçevesinde Şevket Süreyya'nın Cumhuriyetle birlikte bir değişim sürecine giren Türkiye toplumuna yönelik bakışını tartışmaktadır. Turancılıktan, sosyalizme ve oradan Kemalizm'e evrilen düşünsel evrim halkaları içerisinde Türkiye toplumunun sorunları karşısında getirmiş olduğu çözüm önerileri ele alınmakta ve Türkiye'nin düşünsel iklimi içerisine yerleştirilmeye çalışılmaktadır.

Şener BAĞ, “kurgusal olmayan, araştırma materyallerden oluşturulan yazınsal metinler” olarak tanımladığı “belgesel yazının” ilk adımlarınının 1924'den itibaren Almanya'da İşçi Yazışma Hareketiyle (Arbeiterkorrespondenzbewegung) atıldığını ileri sürmektedir. Yazar, akşam yazın kurslarına katılan işçilerin içinde buldukları olumsuz koşullara dikkat çeken röportajların bu yazının ortaya çıkmasında önemli bir rol oynadığını dile getirmektedir. 1966-67 ekonomik krizi ve Vietnam Savaşı gibi güncel olayları irdeleyen yapıtların Almanya'da büyük bir açılım bulduğunu, dolayısıyla belgesel yazını Alman Yazınına özgün bir tür olarak da nitelenmenin yanlış olmayacağını ileri süren yazar, bazı yazarların yazın kavramının genişletilmesi ve bu yazın türünün kurmaca olarak sınırlandırılmaması önerilerine dikkat çekmektedir.

Petru GOLBAN; Walter Pater, Matthew Arnold ve Henry James gibi yazar- eleştirmen ve John Ruskin gibi profesyonel eleştirmenlerin eleştirel konumlarının önemini ve Viktorya dönemi eleştirisinin durumunu ortaya koyan fikirlerini incelemeyi hedefleyen çalışmasında, eleştirinin edebiyattan bağımsızlığa doğru ilerleyişini “tipoloji olarak oluşumuna ve kendi içindeki çeşitliliğine” bağlıyor. Viktorya dönemi eleştirisini sınıflandırmanın “neredeyse

imkânsız" olduğunu, ancak "biyografik, sosyolojik, tarihi, pozitivist, gerçekçi, doğalcı, empresyonist, estetik, ahlaki, hümanist ve benzer eleştiri kuramlarını da kapsayan Romantik kuramın etkisini hala sürdürmekte" olduğunu ileri sürüyor.

N. Sibel GÜZEL, bu makalede kadın metinlerine karşı ilgisizliğin ve yazın alanında erkek egemenliğinin nedenlerini çalışmanın merkezine alarak, on sekizinci yüzyıl İngiltere'si orta sınıf kadın yazarlarından birisi olan Mrs. Barbauld'ya ait, görünürde çok yazınsal bir değer verilmeyen "Çamaşır Günü" adlı şiiri inceliyor ve onun da çok değerli bir metin olabileceğini göstermeye çalışıyor.

Cengiz KARAGÖZ, en çok tartışılan edebi şahsiyetlerden biri olarak nitelediği Naipaul'ın romanlarını sömürgecilik kuramı çerçevesinde çözümlemeyi denemektedir.

Mümtaz KAYA çalışmasında, *İstanbul, Hatıralar ve Şehir* adlı yapıtı yaşamöyküsel ve özyaşamöyküsel göndermeler bağlamında karşılaştırdıktan sonra bu yapıtın, Philippe Lejeune'in 1975 yılında tanımladığı *özyaşamöyküsel sözleşmeye* ve genel özyaşamöyküsel ölçütlere ne kadar uyduğunu, okur ile varılan bir *içtenlik anlaşması* olup olmadığını, anlaşmaya ne denli uyulmaya çalışıldığını saptamaya çalışıyor.

Yavuz KIZILÇİM, Charles Baudelaire ve Can Yücel şiirleri üzerinden suyun şiirdeki yeri ve işlevini, dil psikolojisi yöntemiyle değerlendirilmeyi deniyor ve denizin günlük yaşam içindeki eşzamanlı yer alışının üzerinde duruyor.

Mustafa SOLMAZ, Fransızca yazdığı incelemesinde, polisiye romanın ve özellikle de Türk polisiye romanının kısaca tarihsel gelişimini romanlardan örnekler vererek ele almaktadır.

Edebiyat alanındaki son makalede, Ali TİLBE, 1950'li yıllarda öne çıkan Uyumsuz Tiyatronun önde gelen temsilcilerinden biri olan Jean Genet'nin *Hizmetçiler, Balkon ve Paravanlar* adlı oyunlarında bezem ve donatımlığın sezdirimsel işlevi konusunu inceliyor.

19. Yüzyıldan itibaren kendi coğrafyalarının dışında yaşayan kültürlerin sanatlarına ilgi gösteren Batılı sanatçılardan biri olan Andre Masson'un Amerikan Soyut Ekspresyonist yapıtlarını etkilediğini öne süren Mustafa Cevat ATALAY, doküman inceleme yöntemiyle ressamın kaligrafiden esinlenmiş olduğu düşünülen resimleri göstermeyi amaçlamaktadır. Birinci bölümünde, sanatçının hayatı kronolojik olarak incelenip yaratım sürecini etkileyen faktörler üzerinde durulduktan sonra, ikinci bölümde kaligrafik resimler incelenmiş ve bazı eserlerin gösterimi yapılmıştır. Yazar çalışmasında, sanatçının özellikle 1945 sonrasında, Doğu kültürlerine olan ilgisinin arttığı, bunun eserlerinin diline kaligrafik olarak yansıdığı sonucuna varmaktadır.

Ayşe Banu KARADAĞ ile Eshabil BOZKURT ortak çalışmalarında, Osmanlı toplumunda çok rağbet gören roman türünün Tanzimat'tan başlayarak Harf Devrimi'ne kadar Batı dillerinden Osmanlı Türkçesine yüzlerce çeviri yapıldığının altını çizerek, II. Meşrutiyet'ten Harf Devrimi'ne kadar olanların

ön söz, son söz ve kitap kapaklarını incelemektedirler. Makale İsraili çeviribilim kuramcısı Gideon Toury'nin "süreç öncesi çeviri normları" kuramını esas alarak döneme ait çeviri politikalarını tespit etmeyi amaçlıyor.

Çukurova yöresi geçiş törenlerinde su odaklı uygulamalar üzerine duran Ayhan KARAKAŞ, bu uygulamaların eski Türk kültürü ile olan bağlantılarını inceliyor.

Sevinç KÖSE, Lale ORAL ve Hilmiye TÜRESİN TETİK, ortak çalışmalarında, Y kuşağının ilk yarısında doğanlar ile ikinci yarısında doğanların iş değerleri arasında bir farklılaşma olup olmadığını belirlemeyi deniyor.

Derginin son makalesinde Emre ÖZŞAHİN, CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) tekniklerine dayalı bir şekilde AHS (Analitik Hiyerarşi Süreci) yöntemi kullanılarak Tekirdağ ilinin heyelan duyarlılık çözümlemesini yapmayı amaçlıyor.

Ayrıca Duygu Öztin PASSERAT ve Gamze BEŞTAŞ'ın ortak çalışması olan *Gazete Söyleminde Gereçlendirme* başlıklı makale, dergimizin 2. Sayısında maddi hatadan dolayı tek isimle yayınlanmış olduğu için, bu sayıda iki isimli olarak yeniden yayımlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, kamuoyunda oldukça fazla tartışma yaratan, sezaryen ve kürtaj konusundaki açıklamalarıyla ilgili haberi ve bu haber sonrasında kadınların yaptıkları protesto gösterilerini *Sözcü*, *Cumhuriyet*, *Milliyet*, *Zaman* ve *Yeni Akit* gibi gazetelerin ilk sayfalarında nasıl verdiklerini ele almaktadır.

Yayın Yönetmeni

Doç. Dr. Ali TİLBE

Doç. Dr. Sonel BOSNALI

PRESENTATION

We are glad to present the 3rd issue of *Humanitas-International Journal of Social Sciences*. The attention that our Journal has received on national and international levels since its foundation greatly encourages and motivates us. The Journal can be scanned on ARASTIRMAX, ASOS, EBSCO, CEEOL, MLA, NKÜ AÇIK DERGİ systems, which provides it with a place in worldwide science circles and information web, and the studies are still going on for other indexes. This success does certainly belong to the authors who are eager to share their knowledge, to the editorial board who works devotedly and meticulously, and the last and not the least, the reviewers that contribute greatly to the Journal with their critical efforts. To them we express our cordiality and sincere gratitude.

The 3rd issue of the Journal includes fifteen Turkish, English and French articles and a presentation of a new published book under the title of ‘Publication Evaluation’. The dominant concern of this issue is literature; however, there are also interesting articles on sociology, translation, geography, economy, and painting.

The first article, co-authored by Cumhuriyet ASLAN and Olgun BİLİR aims to analyze ‘the parameters of intellectual/political change and differentiation’. This study also aims to discuss Aydemir’s proposed solutions, which vary ideologically from socialism to Kemalism, to the problems of Turkish society, and to find the true place of Aydemir within the Turkish intellectual climate.

Şener BAĞÇI claims that the first steps of documentative literature were taken with Worker Correspondence Movement (Arbetierkorrespondenzbewegung) in Germany in 1924. The author supports the idea that the workers attended literary courses in the evenings and they started to join literary activities. In these activities, the commonly used forms were the interviews that attracted attention to the hard conditions with which working class had to struggle. It can be said that in the 1960s works categorized as documentative literature and examined current matters like 1966-67 economic crisis and Vietnamese War gained importance in Germany. He thinks that some writers who produce works in this field suggest to broaden the term not to categorize it as fiction and to remove the obstacles like difficulties of understanding documentative literature and division problem between artistic and inartistic works.

Petru GOLBAN in his study investigates the significance of the critical status of the professional critics, like John Ruskin, and writer-critics, like Walter Pater, Matthew Arnold and Henry James, and discloses their ideas by showing the condition of Victorian criticism. He claims that the route of criticism towards independence from literature means its own diversification and organization as a typology, although it is almost impossible to categorize Victorian criticism, it is Romantic theory still being influential, to which biographical, sociological, historical, positivist, realistic, naturalistic, impressionistic, aesthetic, moral, humanistic, and other types of criticism are added.

N. Sibel GÜZEL in her study discusses the reasons of male dominance to the literary canon and foregrounds a different approach to a seemingly insignificant female text, namely “Washing Day” by Mrs.Barbauld, to justify that even an insignificant text can be invaluable for university syllabuses.

Cengiz KARAGÖZ tries to analyze the novels of Naipaul in post-colonial context.

Mümtaz KAYA in his work determines the biographical and autobiographical elements in İstanbul, Hatıralar ve Şehir and compares it to Philippe Lejeune’s definition of autobiographical contract.

Yavuz KIZILÇİM tries to present the universe of water story with the method of language psychology under the lights of the elements which establish the main axis of its poetics, such as sea, ocean, water of fountain, lakes, rivers, floods, and wrecks by exemplifying the poems of Charles Baudelaire and Can Yücel.

Mustafa SOLMAZ in his article which he writes in French, deals with the history of detective novel, particularly Turkish detective novel by giving examples from various novels.

As the last article on literature, Ali TİLBE analyzes the implicational function of costume and accessory in Les Bonnes, Le Balcon, and Les Paravents, three plays by Jean Genet, one of the major representatives of the Absurdist Theatre that flourished in 1950s.

Mustafa Cevat ATALAY aims to present Andre Masson’s paintings which are thought to be influenced by calligraphy with document analysis method, and claims that he influenced the American Abstract Expressionist works of art. In the first part, the life of the artist is examined chronologically while focusing on the elements that affect the creation process. In the second part, the calligraphic paintings are analyzed and some works are demonstrated. The author concludes that the artist is interested in Eastern cultures especially after 1945, and this is reflected calligraphically through his paintings.

Ayşe Banu KARADAĞ and Eshabil BOZKURT in their co-authored article aim to analyze translations of the novels produced during the time between the Second Constitutional Period and the Language Reform in the light of the information presented in prefaces, epilogues and book covers of these translations, within the framework of translation studies. Their paper is based on the Israeli translation scholar Gideon Toury’s concept of “preliminary norms”.

Ayhan KARAKAŞ, who focuses on water based applications in Çukurova region, investigates their relations with old Turkish culture.

Sevinç KÖSE, Lale ORAL and Hilmiye TÜRESİN TETİK, in their co-authored study, aim to find out the possible differences in work values within the generation Y; which is divided into two groups, in order to point out the variation in work values in between the older and younger members.

In the last article of the journal, Emre ÖZŞAHİN analyzes the landslide susceptibility analysis of Tekirdağ province through the AHP method based on GIS techniques.

In addition, the article *Argumentation Theory in Journalistic Discourse*, which is co-authored by Duygu Öztin PASSERAT and Gamze BEŞTAŞ was published as a single authored article because of a technical error in the previous issue. For that reason we are publishing it again as a co-authored article. It deals with the news of women's protests upon the prime minister of the Republic of Turkey Recep Tayyip Erdogan's controversial speech about abortion and caesarean section and how the newspapers such as *Sözcü*, *Cumhuriyet*, *Milliyet*, *Zaman* and *Yeni Akit* reflect it on their front pages.

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ali TİLBE

Assoc. Prof. Dr. Sonel BOSNALI